

Αθήνα, 15/7/26

Προς:

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Μεσογείων 119, 101 92 Αθήνα

Υπ' όψη : Υπουργού κ. Σταύρου Παπασταύρου

: Υφυπουργού κ. Νίκου Τσάφου

: Γεν. Γραμματέα κ. Δέσποινας Παληαρούτα

aftokatanalosi@prv.ypeka.gr

Θέμα : Απόψεις μας επί σχεδίου τροποποίησης και αντικατάστασης της υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/15084/382/19.02.2019 υπουργικής απόφασης «Εγκατάσταση σταθμών παραγωγής από αυτοπαραγωγούς με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού ή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού σύμφωνα με το άρθρο 14Α του ν. 3468/2006, όπως ισχύει, και από Ενεργειακές Κοινότητες με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4513/2018» (Β' 759), όπως ισχύει.

Αξιότιμε κε Υπουργέ, κε Υφυπουργέ και κα Γενική

Με δεδομένο ότι η αγορά των ΑΠΕ στη χώρα μας βρίσκεται σε κρίσιμη καμπή δομικών προβλημάτων ένεκα της καταφανούς υπερδυναμικότητας ιδίως μάλιστα των φωτοβολταϊκών ως προς την ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας στον πραγματικό χρόνο αλλά και της δυναμικής περαιτέρω επέκτασης της που συνεχίζει να υπερβαίνει τις δυνατότητες της κατανάλωσης, σε ότι αφορά:

Α. Τον ταυτοχρονισμό και τον εικονικό ταυτοχρονισμό συμψηφισμό εισηγούμαστε και στα ΜΔΝ να ισχύει ότι και στο διασυνδεδεμένο σύστημα. Εν προκειμένω στα ΜΔΝ η αποζημίωση του όποιου πλεονάσματος του αυτοκαταναλωτή να μην προκύπτει «τυφλά» και ανεξαρτήτως ώρας που έλαβε χώρα με βάση την μηνιαία ΕΤΑ της τεχνολογίας που ανακοινώνει ο ΔΑΠΕΕΠ, αλλά σύμφωνα με την ωριαία ή την 15λεπτη μέση μηνιαία τιμή της Τιμής Εκκαθάρισης της Αγοράς (ΤΕΑ) για κάθε ώρα η 15λεπτο αντίστοιχα εγχεόμενου πλεονάσματος. Με τον τρόπο αυτό:

- Θα αποφευχθεί η ανεξέλεγκτη μονοκαλλιέργεια φωτοβολταϊκών στην αυτοκατανάλωση.
- Θα αποφευχθούν άστοχες υπερδιαστασιολογήσεις έργων που θα τείνουν να εξισώσουν τον ταυτοχρονισμό και εικονικό ταυτοχρονισμό ενεργειακό συμψηφισμό με τον καταργηθέντα από χρόνια απλό και εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό.
- Θα τεθούν οι αυτοκαταναλωτές των ΜΔΝ εξ' αρχής στη ρότα αγοράς που ισχύει για τους όμοιους τους στο διασυνδεδεμένο και στην οποία ούτως ή άλλως σύντομα θα βρεθούν μέσω των διασυνδέσεων που υλοποιεί ο ΑΔΜΗΕ, οπότε και δεν θα τύχουν

τότε δυσάρεστων εκπλήξεων και πιθανής απαξίωσης των έργων τους ένεκα των αρνητικών τιμών της αγοράς, αγνοώντας τες δηλαδή προσωρινά τώρα.

- Θα δημιουργηθεί πραγματική κουλτούρα αυτοκατανάλωσης, ενεργού προσαρμογής της ζήτησης στις ώρες παραγωγής και αξιοποίησης λύσεων αποθήκευσης που προάγουν την πράσινη μετάβαση.
- Στα ΜΔΝ η διείσδυση μη ελεγχόμενων ΑΠΕ εξαρτάται ακόμη περισσότερο από τα τεχνικά ελάχιστα των συμβατικών μονάδων, τις ανάγκες εφεδρείας, τα σφάλματα πρόβλεψης και τα διαθέσιμα περιθώρια απορρόφησης. Σε περίπτωση αδυναμίας απορρόφησης εφαρμόζονται ήδη από χρόνια περικοπές ΑΠΕ. Η πρόσθετη, μη ελεγχόμενη φωτοβολταϊκή παραγωγή πρέπει επομένως να λαμβάνει σαφές χρονικό σήμα και όχι οριζόντια μέση μηνιαία αξία.
- Ενισχύεται η ίση μεταχείριση με βάση την αξία και όχι μόνο την τεχνολογία. Δύο αυτοκαταναλωτές που εγγέουν την ίδια ποσότητα, ο ένας σε ώρα πλεονάσματος και ο άλλος σε ώρα υψηλής ανάγκης του συστήματος, δεν είναι οικονομικά ισοδύναμοι. Η μηνιαία ΕΤΑ τους μεταχειρίζεται σαν να προσφέρουν το ίδιο προϊόν, όταν ουδόλως ισχύει κάτι τέτοιο.
- Δεν αναστέλλεται το φυσικό φρένο της αγοράς στις υπερβάλλουσες επενδύσεις που δεν είναι άλλο από τις αρνητικές τιμές.

Β. Σε ότι αφορά την αποθήκευση χωρίς φωτοβολταϊκό και χωρίς έγχυση από αυτοκαταναλωτές, χαιρετίζουμε την ρύθμιση του άρθρου 8 Α. Σας την είχαμε εισηγηθεί άλλωστε στις 27/4/26 κατά την διάρκεια της συζήτησης του ν. 5299 στην Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής αντί των φωτοβολταϊκών μπλακνιού. Με την αποθήκευση σε συνδυασμό με την ύπαρξη έξυπνου μετρητή και πορτοκαλί τιμολογίου:

- Αξιοποιείται το υφιστάμενο πλεόνασμα ΑΠΕ αντί να δημιουργείται νέο. Η μπαταρία μετατρέπει μια υφιστάμενη χαμηλής αξίας μεσημεριανή MWh σε κατανάλωση απογευματινής ή βραδινής ώρας. Αντίθετα το φωτοβολταϊκό μπαλκονιού ακόμα και χωρίς έγχυση μειώνει ακόμη περισσότερο το καθαρό φορτίο τις ώρες που αυτό είναι ήδη χαμηλό.
- Η μπαταρία είναι τεχνολογικά ουδέτερη ως προς τον προσανατολισμό του ακινήτου. Δεν προϋποθέτει νότιο ή ασκίαστο μπαλκόνι, συγκεκριμένο όροφο, ιδανική όψη ή έλλειψη απέναντι κτιρίων. Έτσι δεν δημιουργούνται πολίτες δύο ταχυτήτων ανάλογα με την τυχαία γεωμετρία του διαμερίσματός και του μπαλκονιού τους.
- Αποφεύγονται παρεμβάσεις ασχήμιας και αυθαιρεσίες στις όψεις των κτιρίων καθώς και οι σχετικές διενέξεις μεταξύ ενοίκων πολυκατοικιών και μάλιστα για εξοικονόμηση, υπό προϋποθέσεις, μονοψήφιου κατά βάση ποσού ευρώ μηνιαίως. Τα διαμερίσματα αποτελούν βασικό περιουσιακό στοιχείο για τους Έλληνες και δεν νοείται η παρέμβαση στις όψεις τους να καταστεί αισθητικά και τεχνικά ανεξέλεγκτη.
- Τα νοικοκυριά εκμεταλλευόμενα τις πολύ χαμηλές τιμές ρεύματος κατά τις ώρες υπερπαραγωγής των ΑΠΕ και που τους είναι από την προηγούμενη ημέρα γνωστές μέσω της δημοσίευσης του προγράμματος αγοράς επόμενης ημέρας από το ΕΧΕ, έχουν την δυνατότητα χωρίς να μεταβάλλουν χρονικά στο ελάχιστο τις καθημερινές τους συνήθειες, να ωφεληθούν πολλαπλάσια. Η διαδικασία αυτή μπορεί εύκολα να αυτοματοποιηθεί μέσω ενός EMS συστήματος.
- Με την λύση αυτή δημιουργούνται συνθήκες win-win και για το σύστημα, αφού εξομαλύνονται οι ανισορροπίες προσφοράς και ζήτησης του πραγματικού χρόνου, ενώ

ακόμη σημαντικότερα, δεν προστίθεται και νέα εγκατεστημένη ισχύς φωτοβολταϊκών που ούτως ή άλλως περιττεύει.

Σε κάθε περίπτωση για τις μονάδες αποθήκευσης σε νοικοκυριά απαιτείται πιστοποιημένος / εγκεκριμένος εξοπλισμός με αξιόπιστη προστασία έναντι θερμικής διαφυγής και σαφείς κανόνες χώρου εγκατάστασης του.

Γ. Αναφορικά με τα φωτοβολταϊκά plug-in με ρευματολήπτη (μπαλκονιού) αν και επί της αρχής σε μια χώρα με σοβαρό πλεόνασμα παραγωγής ΑΠΕ όπως η Ελλάδα δεν συντασσόμαστε με τον τρόπο αυτοκατανάλωσης αυτόν και για μια πλειάδα περαιτέρω λόγων, σύμφωνα και με σχετική αρθρογραφία μας το προηγούμενο διάστημα, χαιρετίζουμε τον περιορισμό του zero feed-in καθώς και τις δικλίδες ασφαλείας που εισάγονται με το άρθρο 13 Α του σχεδίου υπουργικής απόφασης και που αλίμονο αν δεν υπήρχαν. Μην ξεχνάμε ότι το όλο εγχείρημα αφορά σε δυνητική εξοικονόμηση κατά βάση μονοψήφιου μόλις αριθμού ευρώ ανά μήνα για ένα μέσο νοικοκυριό, οπότε ως προς το ελάχιστο υπό προϋποθέσεις αυτό όφελος αξιολογούνται και οι επιπτώσεις.

Αναλυτικότερα, η μεσολάβηση αδειούχου ηλεκτρολόγου που εισάγει το σχέδιο υπουργικής απόφασης είναι στοιχειώδης όχι μόνο για να μελετήσει τις καταναλώσεις του νοικοκυριού και να προτείνει την κατάλληλη ισχύ φωτοβολταϊκού ώστε να μην χάνεται παραγωγή, αλλά και για να ελέγξει πλείστα όσα για την ασφάλεια και απόδοση του συστήματος, όπως ενδεικτικά την επάρκεια/κατάσταση της καλωδίωσης πίσω από την πρίζα, την φάση που αυτή αφορά και που θα συνδεθεί το φωτοβολταϊκό ώστε να είναι στην ίδια (στις περιπτώσεις τριφασικών παροχών) με τις καταναλώσεις που στοχεύει να καλύψει και έτσι ότι το όλο εγχείρημα να μην πάει εντελώς χαμένο ή ακόμη χειρότερα πως δεν θα κινδυνεύσει και η ασφάλεια του σπιτιού. Παρά τις δικλίδες ασφαλείας που εισάγονται, παραμένουν, ωστόσο, σημαντικοί προβληματισμοί στα κάτωθι καίρια σημεία:

- Ποιος εγγυάται και ευθύνεται για την σωστή μηχανική στήριξη των φωτοβολταϊκών πάνελς που αφορούν επιφάνεια ~4 τ.μ., βάρους 45 κιλών, ιδίως ένεκα των ανεμοπιέσεων και που θα κρέμονται από το κιγκλίδωμα ενός μπαλκονιού που δεν είναι σχεδιασμένο επί της αρχής για κάτι τέτοιο και που από κάτω υπάρχουν πεζοδρόμια και εν γένει χώροι με διερχόμενους πολίτες και οχήματα.

Για να το αντιληφθούν καλύτερα και όσοι μας διαβάζουν, επιτρέψτε μας να χρησιμοποιήσουμε μια κατά κόρον χρησιμοποιημένη φωτογραφία στα λογής δημοσιεύματα που προβάλλουν «ειδυλλιακά» τα φωτοβολταϊκά μπαλκονιού τον τελευταίο χρόνο και να αναρωτηθούμε μαζί τους:

α. Ποιος λ.χ. χωρίς σιδερά θα φτιάξει τα τρίγωνα που δίνουν τη κλίση και συγκρατούν τα πάνελς της φωτογραφίας και που πρέπει να αρμόζουν στις διαστάσεις και το ύψος του κάγκελου και να τοποθετηθούν από την έξω μεριά;

β. Ποιος λ.χ. στον 5^ο όροφο μιας πολυκατοικίας θα κρεμαστεί από την έξω μεριά του μπαλκονιού για να στερεώσει τα τρίγωνα αυτά, ιδίως μάλιστα σε πολυκατοικίες που δεν υπάρχει διαπερατό «βολικό» καινούργιο κιγκλίδωμα σαν της παραπάνω φωτογραφίας αλλά στηθαίο από σκυρόδεμα και που θα πρέπει τα τρίγωνα για να στερεωθούν να ανοιχτούν τρύπες από έξω στο μπετόν και να μπουν υρατ;

Τέλος πάντων γίνονται όλα αυτά με ασφάλεια και αρτιότητα «do it your self» χωρίς τεχνικό κατάλληλης ειδικότητας και δεξιότητας; Και αξίζουν όλα αυτά για μια υπό προϋποθέσεις εξοικονόμηση 5 - 10 ευρώ μηνιαίως στον λογαριασμό του ηλεκτρικού;

- Αλλοιώνονται επί το αρνητικότερο οι εξωτερικές όψεις των κτιρίων και μάλιστα ανομοιόμορφα κατά τη φαντασία του καθενός. Προς άμβλυνση των αυθαιρεσιών και της ανομοιομορφίας καθώς και της προστασίας της τάξης και της αξίας των περιουσιών των πολιτών, προτείνουμε σε επίπεδο πολυκατοικίας να έχει προηγουμένως υπάρξει τουλάχιστον απόφαση της γενικής συνέλευσης που θα επιτρέπει την εγκατάσταση τέτοιων συστημάτων. Δεν αναφερόμαστε σε χωριστή απόφαση πριν την εγκατάσταση κάθε συστήματος, αλλά σε μία αρχική που θα τα επιτρέπει και που ενδεχομένως θα θέτει και κάποιους οπτικούς κανόνες ομοιομορφίας, όπως λ.χ. συμβαίνει με τις τέντες.
- Ειδικά σε κατοικίες με τριφασική παροχή πρέπει να διευκρινιστεί ότι το zero feed-in του συστήματος αφορά ρητά ανά φάση χωριστά.
- Επίσης ότι σε περίπτωση αστοχίας του αισθητήρα κατεύθυνσης ή της τηλεμετρίας θα υπάρχει διάταξη fail safe που θα απενεργοποιεί το φωτοβολταϊκό.
- Στα ΜΔΝ υπάρχει αντίφαση. Το σχέδιο αναφέρει ότι η ισχύς των plug-in συστημάτων

προσμετράται στο περιθώριο ΑΠΕ του οικείου ΜΔΝ, αλλά ταυτόχρονα δεν επιτρέπεται στον Διαχειριστή ΜΔΝ να απορρίψει τη σύνδεσή τους. Δηλαδή ενώ αναγνωρίζεται ότι καταναλώνουν κρίσιμο έως και ανύπαρκτο ηλεκτρικό χώρο, αφαιρείται από τον Διαχειριστή η δυνατότητα προστασίας αυτού του περιθωρίου.

- Το zero feed-in δεν σημαίνει μηδενική επίπτωση στο Σύστημα. Ακόμη και όταν δεν εγχέεται ούτε μία kWh, το φωτοβολταϊκό μειώνει τη ζήτηση που βλέπει το Δίκτυο ακριβώς τις ηλιακές ώρες. Από την άποψη του ηλεκτρικού συστήματος, αυτό βαθαίνει τη μεσημεριανή κοιλάδα του καθαρού φορτίου, μειώνει τον χώρο για τους ήδη εγκατεστημένους σταθμούς ΑΠΕ, αυξάνει την ανάγκη περικοπών και οξύνει την απογευματινή ράμπα ανόδου. Άρα το «χωρίς έγχυση» λύνει το τοπικό πρόβλημα αντίστροφης ροής, όχι όμως το πρόβλημα της χρονικής υπερπαραγωγής που διακατέχει το σύστημα.
- Η φράση ότι δεν απαιτείται «οποιαδήποτε άλλη άδεια ή έγκριση» είναι υπερβολικά γενική και υπεραπλουστευτική. Πρέπει να υπάρχει ρητή επιφύλαξη για διατηρητέα κτίρια, παραδοσιακούς οικισμούς και περιοχές αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Κατά την άποψη μας και σύμφωνα με όσα παραθέσαμε παραπάνω στις υποπαραγράφους (α) και (β) σχετικά με την ασφάλεια της εγκατάστασης, απαιτείται Έγκριση Εργασιών Δόμησης Μικρής Κλίμακας που θα εκδώσει Μηχανικός.
- Δεν ορίζονται τα πρόστιμα και οι κυρώσεις σε περιπτώσεις παραβάσεων του νομικού πλαισίου.

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση ή συνεργασία.

Για τον ΣΠΕΦ, με εκτίμηση

Δρ. Στέλιος Λουμάκης - Πρόεδρος
Γιώργος Σαμαράς – Γεν. Γραμματέας